

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobců: a) H [redacted] Č [redacted] nar. [redacted]
bytem [redacted]
b) M [redacted] Č [redacted] nar. [redacted]
bytem [redacted]

proti
žalovaným: 1) M [redacted] S [redacted] nar. [redacted]
bytem [redacted]
zast. advokátkou JUDr. Janou Hüblerovou
sídlem Pražská 636, Dolní Břežany
2) **ČR – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2
za niž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2
3) **ČR – Český úřad zeměměřický a katastrální**, IČO 00025712
sídlem Pod Sídlištěm 9/1800, Praha 8

o náhradu škody,
k odvolání žalobce M [redacted] Č [redacted] proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne
21. února 2020, č.j. 23 C 223/2012-705, opravenému usnesením ze dne 9. září 2020, č.j.
23 C 223/2012-747,

takto:

- I. Odvolání žalobce [redacted] M [redacted] Č [redacted] proti výroku I. rozsudku se **odmítá**.
- II. Ve výroku II. se rozsudek soudu prvního stupně **potvrzuje** v tomto znění: Žaloba, aby soud uložil žalovanému 1) [redacted] M [redacted] S [redacted] povinnost zaplatit žalobci [redacted] M [redacted] Č [redacted] částku 1 521 936 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,5% ročně od 30. 9. 2012 do zaplacení, se zamítá.
- III. Ve výroku III. o nákladech řízení mezi žalobci a žalovaným 1) se rozsudek soudu prvního stupně **potvrzuje**.
- IV. Ve výrocích IV. a V. se rozsudek soudu prvního stupně **mění** tak, že se povinnost náhrady nákladů řízení vůči žalovanému 2) a 3) ukládá pouze žalobkyni H [redacted] Č [redacted]
- V. Žalobce [redacted] M [redacted] Č [redacted] je povinen zaplatit žalovanému 1) náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky JUDr. Jany Hüblerové.
- VI. Ve vztahu mezi žalobcem [redacted] M [redacted] Č [redacted] a žalovanými 2) a 3) nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne ze dne 21. února 2020, č.j. 23 C 223/2012-705, opraveným usnesením ze dne 9. září 2020, č.j. 23 C 223/2012-747, Obvodní soud pro Prahu 2 (I.) zamítl žalobu, aby byla žalovaným společně a nerozdílně uložena povinnost zaplatit žalobkyni a) peněžité částky s příslušenstvím, jak jsou uvedeny ve výroku I. rozsudku, (II.) zamítl žalobu, aby byla žalovaným společně a nerozdílně uložena povinnost zaplatit žalobci b) částku 1 521 936 Kč s příslušenstvím tam uvedeným, a posléze uložil žalobcům společně a nerozdílně povinnost k náhradě nákladů řízení (III.) žalovanému 1) k rukám jeho advokátky částkou 1 200 Kč, (IV.) žalovanému 2) částkou 900 Kč a (V.) žalovanému 3) částkou 900 Kč, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobci se domáhali (každý zvlášť) žalovaných částek jako náhrady škody, která jim měla vzniknout v důsledku pochybení exekutora, jenž postihl exekučním příkazem nemovitosti, které již nebyly vlastnictvím povinného, ale žalobkyně H [redacted] Č [redacted] žalobkyně vytýkala pochybení i Ministerstvu spravedlnosti, které zanedbalo náležitý dohled nad prací exekutora, a Katastrálnímu úřadu, který provedl zápis, ač mu muselo být zřejmé, že vlastník nemovitostí a povinný z exekuce nejsou táž osoba. Soud I. stupně žalobu žalobkyně a) zamítl s tím, že neshledal vztah příčinné souvislosti mezi pochybením exekutora a tvrzenými škodami, a ve vztahu k třetímu žalovanému také proto, že v jeho činnosti žádné pochybení neshledal. Žalobu žalobce b) pak zamítl s tím, že ani tento žalobce, ani V [redacted] E [redacted] která mu měla postoupit svou pohledávku za prvním žalovaným, nebyli účastníky řízení, v němž došlo k vydání zmíněného exekučního příkazu, a kromě toho, že utrpěl-li by žalobce škodu zaplacením ceny pohledávky postoupitelce, byla by takto vzniklá škoda důsledkem jeho svobodného rozhodnutí koupit pohledávku, nikoli pochybení státu. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle procesního úspěchu.
3. Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání pouze žalobce M [redacted] Č [redacted] přičemž v odvolání výslovně uvedl, že jím napadá rozsudek v celém jeho rozsahu (výroky I.-V.). Namítl, že soud

- I. stupně, přestože své rozhodnutí odůvodnil obsáhle a precizně, se nezabýval podstatnou skutečností, kterou je právní postavení soudního exekutora, a chybně vycházel z ustálené soudní praxe týkající se náhrady škody způsobené při výkonu činnosti advokátem. Zdůraznil, že žaloba byla podána před 31. 12. 2012, kdy podle exekučního řádu (před jeho novelou) za škodu způsobenou při výkonu exekuční činnosti odpovídali společně exekutor a stát, v řízení zastoupený Ministerstvem spravedlnosti. Poukázal na to, že exekutor protiprávně postihl majetek H. Č. exekučním příkazem, a vyjádřil přesvědčení, že škoda takto vzniklá byla dostatečně prokázána. Dále namítl právní vadu řízení, jež měla spočívat v tom, že soud I. stupně usnesením ze dne 18. 2. 2020 zastavil řízení o žádosti žalobce o ustanovení advokáta. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
4. K odvolání žalobce se vyjádřila žalobkyně i všichni tři žalovaní. Žalobkyně sdělila, že se ztotožňuje s argumentací odvolatele, vyjádřila přesvědčení, že odpovědnost za škodu nesou všichni tři žalovaní, a navrhla jim možnost mimosoudního vyrovnání zaplacením částky 1,35 mil. Kč. První žalovaný vyjádřil souhlas s úvahou soudu I. stupně týkající se žalobního požadavku vzneseného žalobcem vůči němu a doplnil, že z odůvodnění rozsudku se žádným způsobem nepodává, že by soud věc posuzoval podle rozhodovací praxe platné po 31. 12. 2012; přestože odvolání podal jen žalobce, první žalovaný připomněl, že požadavky žalobkyně byly zamítnuty pro nedostatek příčinné souvislosti mezi exekučním příkazem a tvrzenými škodami, a závěrem navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Druhá žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného rozhodnutí a poukázala na to, že odvolatel neuplatnil žádnou námitku proti tomu, co bylo důvodem zamítnutí jeho žalobního požadavku, totiž nedostatku jeho aktivní legitimace. Rovněž třetí žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku, přičemž připomněl, že odvolací argumentace se nikterak nedotýká jeho role a důvodů zamítnutí rozsudku vůči němu.
 5. Odvolací soud po zjištění, že odvolání proti rozsudku je (obecně) přípustné a bylo podáno včas, zabýval se nejprve tím, zda jej podala osoba k takovému úkonu oprávněná. Podle ust. § 201 o.s.ř. je osobou oprávněnou podat odvolání proti rozhodnutí soudu účastník řízení; toto objektivní oprávnění účastníka řízení je však omezeno ještě subjektivním hlediskem tak, že oprávnění podat odvolání subjektivně svědčí tomu účastníku řízení, který byl napadeným výrokem soudu dotčen ve svých právech nebo je mu jím ukládána nějaká povinnost. Výrokem I. napadeného rozsudku bylo rozhodnuto o žalobním požadavku žalobkyně H. Č. tento její požadavek byl koncipován jako samostatný nárok, takže odvolání proti tomuto výroku mohla podat pouze H. Č. která tak ovšem neučinila. Žalobce M. Č. v rozsahu požadavku vzneseného H. Č. účastníkem řízení nebyl, a proto také nebyl oprávněn podat odvolání proti výroku I. rozsudku. Odvolací soud proto nemohl postupovat jinak, než jeho odvolání proti výroku I. napadeného rozsudku podle § 218 písm. b/ o.s.ř. odmítnout. Výrok I. napadeného rozsudku, nebyv napadnut odvoláním k tomu oprávněné osoby, ve smyslu § 206 odst. 1 o.s.ř. nabyl právní moci samostatně.
 6. Na základě odvolání žalobce M. Č. pak odvolací soud přezkoumal meritorní výrok II. napadeného rozsudku a také nákladové výroky III.-V., které jsou výroky závislémi, jež jsou v odvolacím řízení přezkoumávány z úřední povinnosti. Jen v tomto rozsahu tedy podle § 212, 212a o.s.ř. přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo, při odvolacím jednání, které proběhlo v souladu s § 101 odst. 3 o.s.ř. v nepřítomnosti odvolatele, který svou neúčast na odvolacím jednání omluvil, stejně jako druhý a třetí žalovaní.
 7. Pokud jde o žalobní požadavek žalobce M. Č. soud I. stupně v první řadě pochybil, pokud o něm rozhodl ve vztahu ke všem třem žalovaným. Patrně opomenul skutečnost, že poté, co byla původně vadná – nejasná a ve svých požadavcích a jejich odůvodnění nedostatečně konkrétní – žaloba na výzvu soudu opravena, byl nárok vznesený žalobcem M. Č. konkretizován (podáním datovaným 22. 4. 2014, došlým soudu 9. 5. 2014) tak, že tento žalobce požaduje zaplacení částky 1 521 936 Kč s příslušenstvím, a to výslovně pouze od žalovaného M. S. protože (jak sám uvedl) mezi vznikem jeho (žalobcovy) újmy a jednáním

žalovaných 2) a 3) příčinná souvislost není. Svůj nárok odůvodnil tak, že jako [redacted] a zaměstnanec Europé Intégrée, spol. s r.o. nabídl možnost spolupráce dalším osobám, mezi jinými také V [redacted] E [redacted] která se stala jedním z tichých společníků, avšak „po fatálním zásahu“ [redacted] S [redacted] „přišla o veškerý svůj movitý i nemovitý majetek a utrpěla značné finanční ztráty“; žalobce M [redacted] Č [redacted] se jí rozhodl pomoci, proto odkoupil její pohledávky, přičemž z částky uvedené ve smlouvě o postoupení pohledávek žalobou uplatňuje pouze 1 521 936 Kč jako součet částek 471 936 Kč (ztráta hotovostních prostředků) a 1 050 000 Kč (ztráta spočívající v rozdílu ceny bytu postupitelky podle posudku a ceny, za niž byl byt posléze prodán).

8. Odvolací soud se nemůže zcela ztotožnit s úvahami, na jejichž základě soud I. stupně žalobu žalobce M [redacted] Č [redacted] zamítl - především ne s úvahou, že měla-li vzniknout žalobci škoda tím, že zaplatil postupitelce cenu za postoupení pohledávky, nebylo by příčinou vzniku škody pochybení exekutora, ale rozhodnutí (vůle) žalobce si tuto pohledávku koupit. Takovou úvahou by soud I. stupně vyloučil z vymáhání pohledávek na náhradě škody všechny postupníky, kteří se rozhodli vymáhat postoupené pohledávky na náhradu škody namísto postupitele, který z nějakého důvodu pohledávku sám vymáhat nechce nebo nemůže, a proto ji postoupí. Tak však uvažovat nelze, neboť postoupení pohledávky je právem aprobovaný způsob změny v osobě věřitele. Žalobce se v (opravené a doplněné) žalobě prohlásil za postupníka pohledávky, a proto bylo namístě zkoumat, zda tato pohledávka existovala, byla v řízení prokázána a bylo prokázáno její postoupení na žalobce. To soud I. stupně neučinil, nicméně úvahu o těchto skutečnostech mohl provést odvolací soud, aniž k tomu bylo třeba rozsáhlého dokazování.
9. Pokud jde o samotnou existenci pohledávky, již měla mít V [redacted] E [redacted] za [redacted] M [redacted] S [redacted] ta v řízení nebyla zjištěna ani co do základu. Žaloba ohledně ní postrádala srozumitelné, jasné vylíčení skutečností, jak konkrétně měla tato pohledávka vzniknout (v čem konkrétně měla spočívat finanční ztráta částky 471 936 Kč v hotovosti, jak k této ztrátě mělo dojít a jakým způsobem měla tato ztráta souviset s jednáním exekutora, a kdy přesně a z jakého důvodu prodala V [redacted] E [redacted] svůj byt a jak konkrétně měl tento prodej souviset s pochybením exekutora). Tvrzení v opravené žalobě uvedená byla jen vágní a zjevně neúplná, avšak protože se žalobce nedostavil k jednání soudu I. stupně, nemohl být vyzván k jejich doplnění. Skutečností však je, že žalovaný [redacted] M [redacted] S [redacted] od počátku řízení namítal, že taková pohledávka neexistuje a že proti němu její údajnou nositelkou (V [redacted] E [redacted]) nikdy uplatněna nebyla.
10. Kromě toho, že skutková tvrzení, která soudu poskytl žalobce ohledně existence pohledávky, a důkazní návrhy k nim, nedovolují učinit závěr o tom, že V [redacted] E [redacted] takovou pohledávku za žalovaným [redacted] S [redacted] skutečně měla (což by již samo o sobě stačilo k zamítnutí tohoto žalobního požadavku), žalobce neprokázal ani tvrzení, že mu tvrzená pohledávka byla postoupena. K důkazu o tom předložil soudu smlouvu o postoupení pohledávek datovanou 1. 9. 2012. Ta se předně jeví jako listina antedatovaná, účelově zhotovená dodatečně, neboť datum jejího vzniku a podpisu 1. 9. 2012 není nijak úředně verifikováno a v jejím textu je zmiňováno, že ke škodě došlo zmařením aktivit společnosti Europé Intégrée, spol. s r.o., „*prvním žalovaným*“, ačkoliv žaloba v této věci ještě nebyla sepsána (nese datum 30. 9. 2012) a nadto je v textu žaloby výslovně uvedeno, že se její požadavek týká pouze přímé škody, nikoli škod vzniklých s ohledem na tiché společníky a podílníky; žádná jiná žaloba, kde by [redacted] S [redacted] figuroval jako „*první žalovaný*“, na niž by mohla smlouva takto odkazovat, tvrzena (tím spíše prokazována) nebyla. I kdyby bylo možno od tohoto výrazného formálního znaku smlouvy, který vážně zpochybňuje její autenticitu, nelze pominout další, zásadně relevantní skutečnost – že podle smluvního ujednání se měl žalobce (postupník) stát nositelem pohledávky teprve po zaplacení ceny za postoupení. Smlouva obsahuje výslovné ujednání, že účinnosti nabude teprve zaplacením celé ceny za postoupení (čl. V odst. 1 smlouvy), a že nebude-li zaplacená cena podle odst. III v řádném termínu do 29. 9. 2012 (kdy byla podle ujednání čl. III

odst. 2 splatnou část ceny ve výši 10 % sjednané částky 2 871 936 Kč, tj. 287 193,60 Kč), smlouva o postoupení pohledávek se od počátku ruší (čl. IV odst. 2 smlouvy). Sám žalobce M. Č. ve svém podání soudu ze dne 10. 9. 2015 výslovně prohlásil, že kupní cenu za postoupení pohledávek V. E. nikdy neuhradil, a že jediná částka, kterou jí v této souvislosti zaplatil, bylo 15 000 Kč, aby si mohla zajistit skromný podnájem. Z toho však plyne bez dalšího, že žalobce nemůže být nositelem pohledávky, kterou mu měla smlouvou, jež byla předložena k důkazu, V. E. postoupit, neboť i kdyby tato smlouva byla autentická (o čemž je nutno vážně pochybovat, jak bylo vysvětleno shora), nezaplacením první části ceny za postoupení pohledávky do 29. 9. 2012 by byla jako celek od počátku zrušena. Nárok žalobce M. Č. vznesený proti bývalému exekutorovi je tak zjevně neopodstatněný již v rovině tvrzení.

11. Úvaha soudu I. stupně, že žalobce nemůže mít nárok na náhradu škody vůči S. proto, že sám nebyl a ani neměl být účastníkem exekučního řízení ani řízení před Katastrem nemovitostí, když příčinou vzniku škody mělo být nezákonné rozhodnutí exekutora (exekuční příkaz, který byl později zrušen), není správná již proto, že žalobce uplatnil nárok s tvrzením, že je postupníkem pohledávky, nikoli že mu nárok vznikl přímo. Nemůže obstát ani závěr, že tento nárok nesvědčil ani V. E. neboť takový závěr je předčasný; o pohledávce V. E. platí, co bylo uvedeno výše – konkrétní důvody a okolnosti jejího vzniku nebyly tvrzeny, tedy ani prokazovány, takže k ní lze spolehlivě uvést pouze to, že její existence nebyla (a s ohledem na to, co k ní uvedl žalobce, ani nemohla být) zjištěna, a nebylo ani tvrzeno – tím spíše nebylo prokázáno – jaký vztah měla nebo mohla mít k nezákonnému rozhodnutí exekutora. Přesto je však třeba konstatovat, že soud I. stupně nepochybil, když požadavku žalobce M. Č. nevyhověl, neboť jeho nárok byl již v rovině tvrzení nedůvodný.
12. Jakkoli tedy nebylo odůvodnění výroku II. rozsudku přiléhavé, zamítavý výrok o tomto nároku správným byl; soud I. stupně nepochybil, pokud žalobu žalobce M. Č. zamítl (jak bude dále vysvětleno), avšak měl a mohl tak učinit pouze ve vztahu k žalovanému M. S. neboť požadavek žalobce M. Č. na úhradu částky 1 521 936 Kč s příslušenstvím směřoval jen proti němu. Vůči druhému a třetímu žalovaným žalobce M. Č. takový požadavek nevznesl, což výslovně uvedl a také konkrétně odůvodnil. Odvolací soud proto tento výrok jako rozhodnutí věcně správné potvrdil (§ 219 o.s.ř.), avšak s upřesněním, že se jedná o rozhodnutí ve vztahu mezi žalobcem a prvním žalovaným. Protože žalobce vůči druhému a třetímu žalovaným ničeho nepožadoval, nemohlo být o jeho žalobě ve vztahu k nim žádné – tedy ani zamítavé – rozhodnutí vydáno.
13. Pokud jde o náklady řízení před soudem I. stupně, odvolací soud mohl jako věcně správný potvrdit jen výrok o náhradě nákladů mezi žalobci a prvním žalovaným. Přestože žalobci proti S. uplatnili dva samostatné nároky, s ohledem na to, že se jedná o manžele a přiznávána je pouze náhrada hotových výdajů za úkony, které byly činěny v řízení o požadavcích obou žalobců společně, nepovažuje odvolací soud za pochybení, že jim povinnost k náhradě nákladů řízení prvního žalovaného byla uložena společně a nerozdílně.
14. Vůči druhému a třetímu žalovaným však uplatnila své nároky (žalobní požadavek) pouze žalobkyně H. Č. žalobce M. Č. naopak v podání z 22. 4. 2014 výslovně uvedl, že on sám vůči nim žádné požadavky nevznáší. Pak soud I. stupně pochybil nejen tím, že výrokem II. zamítl jeho žalobu i ve vztahu k nim, ale také tím, že povinnost k náhradě nákladů jejich řízení uložil oběma žalobcům. Protože žalobní požadavek vůči ČR – Ministerstvu spravedlnosti a ČR – Českému zeměměřickému a katastrálnímu úřadu (neúspěšně) vznesla pouze H. Č. je jen ona (sama) povinna nahradit jim jejich náklady řízení. V tomto smyslu proto odvolací soud změnil nákladové výroky IV. a V. tak, že se tato povinnost ukládá jen H. Č. (nikoli také M. Č. společně a nerozdílně s ní).

15. O nákladech odvolacího řízení, jehož se na straně žalující účastnil jen [REDACTED] M [REDACTED] Č [REDACTED] rozhodl odvolací soud podle procesního úspěchu, který náležel žalovanému [REDACTED] S [REDACTED]. Tomu proto byla přiznána paušální náhrada hotových výdajů za dva úkony – sepis vyjádření k odvolání a účast při odvolacím jednání. Ve vztahu mezi odvolatelem a druhým a třetím žalovanými rozhodl odvolací soud tak, že žádný z nich nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jejich účast v odvolacím řízení byla pouze formální a podání, která v něm učinili, stručná a procesně nevýznamná.

Poučení:

Protí tomuto rozhodnutí lze podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně dovolání, které je přípustné jen tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 18. února 2021

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu